

Plačiajame Pasulyje

Kipro Sala

NAUJO KARO ŽIEŽIRBOS.

Praėjusia savaitę šioje saloje vėl įvyko susišaudymai. Graikai gyventojai kaltina turkus, turkai graikus. Turkija traukia savo kariuomenę prie Graikijos rubežių, graikai pasakė visuotinę mobilizaciją. Š. Amerikos prezidentas John sonas kreipėsi į abiejų kraštų vyriausybes, prašydamas nesiimti jokių kariškų veiksmų ir aiškintis reikalus taikiai. Ar paklausys — kas gali žinoti?

Anglija

Britanijos vyriausybė nuvertino savo pinigus. Tas atsiliepa didžioje pasaulio dalyje. Juk šalia dolerio, anglų svarai buvo kita tartum tarptautinė valiuta, kuria vyksta prekybiniai atsiskaitymai, paskolos, investavimai ir kt. Eilės kraštų pinigai rėmėsi Anglijos svarais. Patys anglai labai nepatenkinti tokiu vyriausybės pasielgimu ir net reikia lauja ja atsistatyti.

Kanceleris Harold Wilson teisinasi, jog tai padaryti būtų būtina reikalinga, kaip tik ekonominiams sumetimais.

J.A.V.

Anglų svarą nuvertinus visų akys nukrypo į Š. Ameriką, ką jis darys su savo doleriu? Washingtonas pranešė, kad doleris ir toliau pasiliksis tokios pat vertės ir nebūsiąs nupigintas. Bet kadangi jau daug kartų ir JAV valdžios vyrai yra viena pasakę, o kita padarę; tai tas dabartinis pareiškimas gali būti tik bandymas žmonėms nuraminti, bent tuo tarpu. Ką iš tiesų JAV padarys, pamatysime tik kiek vėliau.

Amerikiečių mokslininkų praėjusią savaitę į erdves iššautas «Saturnas-5» daugeliu pažiūrių yra nepaprastas, visus rekordus sumušęs įvykis, kurs padės jiems nusileisti mėnulin žymiai anksčiau, negu buvo galima tikėtis. Iki šiol rusai vis didžiavosi, kad jų raketos esančios pačios didžiausios. Bet rusų didžiausioji ir sunkiausioji raketa sveria 13 tonų, kai amerikiečių 3000 tonų. Saturno

motoro pirmoji dalis išvystė 7 su puse milijonų svarų varomąją jėgą ir per dvi su puše minutės raketą su visais instrumentais išmetė 50 klm. ir 800 metrų aukštumon.

Tos dalies visam kurui išdegus ir šiai atsiskyrus nuo visos raketos, užsidegė antrasis motoras, išvystęs dar vieną milijoną svarų jėgos ir išsviedęs likusią raketos dalį į 185 klm. aukštybes. Tai padarė per 7 su puse minutes. Pagaliau tose aukštybėse antrasis išdegęs motoras atsiskyrė nuo trečiojo motoro, kurs įstatė erdvėlavį į kelią apliakiui žemei.

Trečią kartą beskrisdamas aplink žemę erdvėlavis užkūrė dar kitą motorą ir tas išvystė 25.400 klm greitį, kurs iškėlė erdvėlavį aukščiausiai nuo žemės.

Čia vėl užkūrė dar kitas pagalbinis raketos, kurios erdvėlavį pradėjo varyti 40.000 per valandą greičiu. Tuo greičiu jis ėmė leistis žemės atmosferon. Kam tai? Mokslininkai norėjo išbandyti, ar to erdvėlavio apsauginė specialii medžiaga galės atlaikyti virš 5000 Faharenheito laipsnių karštį. Tiek turės įkaisti kiekvienas iš mėnulio žemėn grįžtantis erdvėlavis. Jei tas erdvėlavio paviršutinis karštis pereitų į jo vidų, tai keliaujantieji astronautai sudegtų. Ir šitas bandymas gerai pavyko. Erdvėlavis viduje buvo kiek reikiant vėsus ir keleiviams nebus pavojaus sudegti.

Vatikanas.

Šv. Tėvas praėjusį sekmadienį pirmą kartą po operacijos pasirodė lange, tarė susirinkusiai miniai trumpą žodį ir sukalbėjo «viešpaties angelas». Jis dėkojo žmonėms už maldas, pasisakė, jog gulėdamas ligos patale turėjęs gražaus laiko dar geriau suprasti šio gyvenimo trumpumą ir kaip reikia skubėti ko daugiau gero pauaryti, iki įeisime į niekuomet nebesibaigiančią dieną (t. y. amžinąjį

gyvenimą. Red.) Jis taip pat supratęs, jog mūsų sumišusiam pasauliui už vis labiausiai reikalinga daugiau gerumo, dorybių ir tikėjimo.

Brazilija

Krašto gyvenime didesnių atmainų neįvyko. Vyriausybė kovoja su finansiniais sunkumais, daugybė valdininkų tikrina pramonių, krautuvių knygas ir jieško, kas yra nuslėpęs mokesčius. Pagautųjų yra šimtai vien S. Paulo mieste, ir jie baudžiami didelėmis piniginiomis baudėmis.

Pavergtoje Lietuvoje

VILNIUS. Spalio 1 paskelbta, kad iš Lietuvos kaimo statybos ministro pareigų atleistas drg. A. Bielopetravičius ir jo vietoa paskirtas A. Bagdonas. Bagdonas yra joniškietis (iš Kalnelio), 40 m. amžiaus, baigęs Kauno Politechnikos instituto statybos fakultetą. Komunistų partijoje yra 11 metų.

(ELTA)

LIETUVOJE trūksta svogūnų, česnakų ir ir kitų daržovių. Tenka jas supirkti ir atsivežti iš kitų kraštų. Toks įsakymas paskelbtas spalio 4 d. Vilniuje! Lietuva, žemės ūkio kraštas, ir tų produktų visada turėjusi per akis, dabar tiek nuūkininkauta komunistinės sistemos, kad nė svogūnų ir česnakų nebeįstengia užsiauginti kiek reikia! Valio komunistiniam rojui!

PROF. DR. PRANAS B. ŠIVICKIS rugsėjo 30 susilaukė 85 metų amžiaus. Jis yra Mokslų Akademijos narys ir dar tebevadovauja Zoologijos ir parazitologijos instituto laboratorijai.

Prof. Šivickas nuo 1905 iki 1922 metų gyveno Š. Amerikoje ir čia baigė Valparaiso bei Misisouri universitetus. Či kagos universitete įsigijo dak

RINKIMAI BRAZILIJOS KRASO LIETUVIU BENDRUOMENĖS TARBYON

Paskutiniame posėdyje lapkričio 5 d. Bendruomenės organizacinis komitetas nutarė Tarybos rinkimus pravesti sekmadienį, gruodžio 10 dieną šiose vietose:

1. Zelinoje Jaunimo Namuose.
2. V. Anastacio Dr. J. Basanavičiaus mokykloje.
3. Mooca, Dr. V. Kudirkos mokykloje.
4. Miesto centre, Pr. Clovis Bevilacqua, 131, antrame aukšte, Jaragua mokyklos kambaryje.

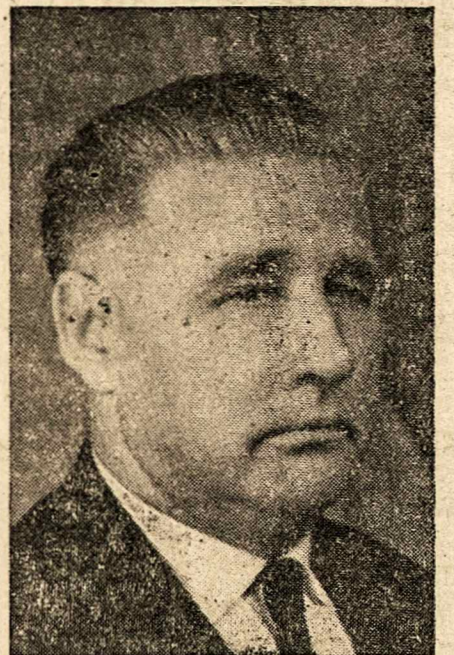
ŠIO «M. L.» NUMERIO GARBĖS LEIDĖJAS YRA

P. NORBERTAS STASIULIONIS,

Zelinoje ir už jos ribų daug kam pažįstamas ilgametis industrialas. Sutinkamas bene visuose lietuviškuose parenimuose, koncertuose bei minėjimuose.

Nuoširdžiausias jam ačiū

«M. L.» Administracija

Lapkričio Dvidešimt Trečioji

Tą dieną sukauka 49 metai nuo Lietuvos Kariuomenės sukūrimo, nes tą dieną buvo paskelbtas pirmasis Apsaugos Ministerijos įsakymas, pradedant organizuoti Lietuvos Kariuomenę. Todėl 23 d. lapkričio buvo įsteigta savoji ginkluota pajėga ginti ir saugoti savo Tėvynę.

Mūsų savanorių pasiaukavimo dėka atgavome Tėvynės nepriklausomybę

Tą dieną pradėjo įsikūnyti mūsų atgimimo dainiaus Maiorinio pranašingo nujautimo posmai:

O vienok Lietuva,
Juk atbus gi kada —
Neveltui ji tiek iškentėjo!..

Taip, ji atbudo, nes savanoriai, kariai, partizanai, šauliai ir kit, nesigailėdami nei savo gyvybės, iškovojo Tėvynei laisvę.

Kovose už Lietuvos nepriklausomybę karo lauke paguldė savo galvas:

40 karininkų
1249 kareiviai ir puskarininkai ir
67 šauliai.

Kiek krito partizanų — tikrai iki šiol nežinome.

Garbė jiems, nes jie pasiaukojo, kad jų broliai gyvenėtų laisvi. Už jų vėles melsimės 26 d. lapkričio Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Mokoje.

Brangi yra mums šioji šventė dar tuo, kad per ją mes lietuviai dar glaudžiau suartėjame ir dar kartą bendrai prisimename pavergtą mūsų Tėvynę, visomis jėgomis, nors moraliai, remiame savo brolius, kenčiančius pavergtoje Tėvynėje. Vienybėje galybė! Tad mūsų visų, ypatingai buvusių karių, šventa pareiga vieningai dalyvauti šioje šventėje. Bendrai dalyvaudami šioje brangioje sukaktyje turime progos nors dvasiniai suartėti su pavergtais mūsų broliais, nes kruvinos vergijos naktis tebeniūkso ant lietuviškųjų lygumų, kluonių, miestų ir kaimų.

Tad visi, kas tik gali, dalyvaukime šioje šventėje ir iš visos širdies prisiminkime mūsų žuvusius ir tuos kurie pavergtoje Tėvynėje beviltiškai tebekovoja už Tėvynės laisvę.

Garbė Tėvynės kūrėjams, savanoriams, šauliams ir kariams!

Savanoris kūrėjas —
Kapitonas Juozas Čiuvinskas.

taro laipsnį. Po to apie 5 metus profesoriavo Manilos universitete Filipinuose.

DRAŠESNI ŽMONĖS

Komunistas rašytojas J. Do vydaitis «Liter. ir Mene» pasako savo nuomonę apie gyvenimą Lietuvoje:

«Žmonės tapo daug savaran kiškesni ir drąsesni, vis garsiau taria savo nuomonę. Jie nepakantūs dogmų pelėsiams

iš esmės domisi visuomeninėmis ir kūrybinėmis problemomis».

«Seno sukirpimo propagandistų mėgiamas arklukas, kad visos blygybės tai buržuazinės atgyvenos, Bet sutinkame gyvenime tokių, kurių tėvai ne pažino buržuazinės santvarkos, tai negalėtų ir savo vaikų užkrėsti anais mikrobiais, Deja, neturime literatūrinių kūrinių, kurie jieškotų to blogio šaknų...»

Kaip gali jų turėti, kai cen zūra nepraleidžia nė vienos kom. kritikos?

DR. DOMAS JASAITIS

AKIS AKIN SU DIEVO MARINTOJU ALTIZERIU

Dr. Domas Jasaitis — medicinos daktaras, visuomenininkas, medicinos ir kt straipsnių autorius, «Lietuvių Enciklopedijos» medicinos skyriaus redaktorius, nuo 1953 m. dirba džiovininkų ligoninėje Tampa, Floridoje (JAV).

«JŪSŲ PARAŠYTAS DIEVO MIRTIES LIUDIJIMAS NEPAGRĮSTAS...»

1966 m. gruodžio mėn. aš gavau «L. L.» redaktoriaus laiška, kviečiantį pasisakyti, kokia buvo mano asmeninė reakcija išgirdus frazę «Dievas yra miręs».

Liga ir kitos gyvenimiškos kliūtys neleido atsakyti iki nurodyto laiko. Maniau, kad šaukštai po pietų. Reikalas yra persenęs ir išgaišęs. Tačiau atsirado naujų priežasčių, skatinančių atgaivinti tą reikalą.

1967 m. sausio 26–27 d. atvyko į Tampa, Floridą, patasai Dievo marintojas Thomas J. J. Altizer, Biblijos ir Religijos mokslų profesorius Emory Universitete, Atlanta, Georgia. Jis yra anksčiau parašęs «Oriental Mysticism», «Biblical Eschatology» ir «Mircea Eliade». Tačiau daugiausia trukšmo sukėlė jo paskutinis veikalas «The Gospel of Christian Atheism» ir kartu su William Hamilton parašyta knyga «Radical Theology and the Death of God».

Prof. Altizer savo naują «teologiją» taip aptaria «Teologija, pasiryžtanti patenkinti mūsų laikus, teologija, priimanti istorijos lėmimą, pirmiausia privalo suvokti Dievo mirties teologinę reikšmę. Mes privalome įsisąmoninti, kad Dievo mirtis yra istorinis įvykis, kad Dievas mirė mūsų visatoje, mūsų istorijoje, mūsų butyje».

Teigimai ir Atkirtimai

Aš glaudžiausi per visą gyvenimą prie Dievo, ieškojau jo visur esančios Dvasios alšavimo, tad negalėjau nenuieiti į prof. Altizerio paskaitas, kurių buvo trys Pietų Floridos Universitete, Tampoje.

Lektorius vidurinio amžiaus, neaukštas, bet gražiai nuaušęs ir mikliai valdąs kalbos aparatą. Jos įtaką sustiprina meistriška gestikuliacija. Matomai tenka jam dažnai kalbėti, nes visa paskaita priminė gerai įscenintą monologą. Pradėdamas pabrėžė, kad «Dievas mirė» sąvoka neturi nieko bendro su Dievo marumu ar nemarumu, bet liečia tik modernią teologią pažiūrą

interpretuojant Kristaus mokslą. Metamas kaltinimas «Dievo mirties» teologijai yra be pagrindo. Anaiptol: «Radikali teologija pirmutinė priėmė Dievo mokslą ir su visu rimtumu».

Tačiau naujoviškai teologijai nepriimtina krikščionybės pažiūra, kad «Dievas yra nekintantis, transcendentinis ir neemocingas». Altizer bandė išryškinti ir įrodyti plyšį tarp Jėzaus mokslo ir Bažnyčios skelbiamo mokslo. Jo teigimu, Jėzus priklausio judaizmo apokaliptiniam pasauliui. Jehovos liudininkai ir Septintos Dienos adventistai savo mokslu yra artimiausi Jėzaus mokslui. «Pietų konservatoriai teisingai galvoja

apie Jėzų... Jis nebūtų «laisvės žygininkas» (freedom rider)... Jaunas Atlantos teologas labai autoritetingai pabrėžė «Nė vienas Jėzaus paskelbtas dorinis pradai nebuvo originalus. Net vadinamoji «Aukso taisyklė» (Mt. 7, 12) buvo paskelbta penkiais šimtais metų anksčiau. Jėzus nebuvo genijus, nebuvo Einšteinas doros moksle... Sekė daug panašių aforistinių tariamos išminties perlų».

Buvo — nebėr

Altizerio beklausant, kartais susidaro įspūdis, jog jis tiki, kad Dievas tikrai buvo. Jis sukūrė pasaulį. Bet dabar jau jo nėra, nes jis susinaikino, įsikūnydamas Jėzuje Kristuje (kenosis) ir mirdamas ant kryžiaus. Sustiprinti teigimui «Dievas mirė» jis cituoja nekrofolizmo dvelkiantį Nietzsche's posakį: Argi mes negirdime triukšmo duobkasių, laidojančių Dievą? Argi dar neužuodžiame Dievo puvimo? Ir dievai pūva. Dievas yra miręs. Ištaręs tuos žodžius, jis pergališkai apžvelgė auditoriją. Bet klausytojai tylėjo. Tik keletas jaunų studentų po tos jo kalbos garsiai nusijuokė.

Klausimai

Paskaitai pasibaigus, buvo galima kelti klausimus. Aš nutariau ta teise pasinaudoti. Pirmą dieną nepavyko. Per daug buvo klausiančių. Antrą dieną nuvykau anksčiau ir ateisėdau netoli katedros. Galop ir man buvo leista kalbėti.

«Pone Altizeri, aš jau seniai domiuosi Jūsų čia svarstomomis problemomis. Aš esu skaitęs Jūsų ir Hamiltono veikalus ir su didomumu iškliausiau Jūsų paskaitas apie radikalią teologiją ir Jūsų neatlaidų teigimą: «Dievas mirė». Atrodo, kad Jūs pasirašėte te Dievo mirties liudijimą (certificate of death). Atsitiktinai aš esu medicinos gydytojas. Ir man tenka pasirašyti tos rūšies liudijimus. Mes gydytojais, labai rimtai žiūrimė į tą darbą, nes nenorime mirusiu paskelbti apalpusio komatozinio ar dėl kitokių priežasčių neturinčio aiškių gyvybės ženklų asmens ir tuo pačiu pakenkti jam pačiam bei kompromituoti gydytojų profesiją. Todėl prieš pasirašant mes labai stropiai patikriname visus vitalinius ženklus ir kitus duomenis, įrašomus į tiki pažymėjimą».

Už padarytas klaidas ar suklustojimus parašiusiam gydytojui gali būti iškelta ir baudžiamoji ir civilinė byla. Todėl gydytojų pasirašomi mirties liudijimai būna paremti faktais. Manau, kad tokie reikalavimai turėtų būti taikomi ir Jūsų pasirašytam Dievo mirties paliudijimui. Tačiau Jūsų paskaitos mintys, Jūsų atsakymai į pateikiamus studentų klausimus, nepateikė nė natūrfilosofinių, nė logiškų, nė psichologiškų, nė teologiškų įrodymų. Todėl aš abejoju to liudijimo teisingumu».

Kokie yra faktai Amerikoje

Daug studentų atsisuko į mane ir, nustebę, sekė kas bus toliau. Kalbėjau toliau:

«Apriorinės dedukcijos, jei jos nori būti teisingos, turi atitikti faktus, skaitlines ar kitokius objektyvius duomenis... Kaip galima suderinti Jūsų šūkį «Dievas mirė» su dr. Galup 1952 ir 1966 m. tyrimais? Į klausimą «Kiek reikšminga religija Jūsų gyvenime?» 70% atsakė «labai reikšminga», 22% — ganėtinai reikšminga ir 7% — nelabai reikšminga: neapsisprendusių buvo apie 1%. Tad amerikiečiai yra religinga tauta. Net tu, kurie neprisipažįsta esą katalikai, protestantai ar izraelitai, 60% pareiškė, kad tikyba yra reikšmingas veiksnys jų gyvenime ir tik 36% jai reikšmės nepripažino. Gal prof. Altizeris ar kažkas kitas norės sumažinti tų skaitlinių vertę pareiškdami kad atsakymai duoti vadovaujantis socialinės asmeninės kultūrijos motyvais... Nemanau kad taip buvo. Juo labiau, kad panašios žmonių pažiūros į Dievą ir tikybą yra žmonėse ir už Geležinės Uždangos».

(Bus daugiau)

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244
4.0 - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 362

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

Baisiu Baisiausia Motina

Aš turėjau atmintiniausią motiną visame pasaulyje. Kai kiti vaikai valgė saldinius pusryčius, aš privalėjau valgyti avizinius dribsnius, kiaušinius ir paskrudintą tostą. Kada kiti užkandžiams smaguriavosi saldinais, užsigerdami «coca cola», aš turėjau valgyti sumuštinis. Jūs jau galite atspėti: aš ir vakariėnės metu turėjau būti kitokia kaip kiti vaikai.

Tik vienas dalykas mane džiugino — kad kentėjau tas kančias ne viena: kartu vargo sesuo ir du broliai.

Mama visada norėjo žinoti, kur jos vaikai randasi ir ką jie veikia. O įsivaizduokite tokius atvejus, kai mes panorėdavom prisijungti prie vaikų visokiausią šaikų. Ji visad norėdavo žinoti, kas mūsų draugai, ką jie ir ką mes veikiame,

kiame, kur esame. Jeigu pasizadėdavome grįžti už valandos, turėdavom būti namie 50 minučių, arba jau lygiai valandai praėjus, tik jokia būdu nė minutės vėliau. Man net gėda prisipažinti, jog neišpildžius motinos įsakymo ar nurodymo, ji išperdavo mums kailį. Tėvo diržas dažniau būvęs naudojamas mūsų sėdynėm išplakti, negu jo kelnėms prilaikyti...

Ar jūs galite įsivaizduoti tokią padėtį, kada vaikui lupamas kailis? Ir už ką? Vien tik už nepaklusnumą! Pagaliau ir jūs gal suprantate, kokia buvo mano motina.

Mes privalėjom dėvėti švairius drabužius ir maudytis vonioj, kai tuo tarpu kiti vaikai nešiodavo tuos pačius drabužius dienų dienas, o apie vonią jiems nė pagaltoti nereik

kėdavo. Aukščiausią įžeidimo laipsnį iš motinos patirdavome tada, kai ji, taupydama pinigus, drabužius mums pati siūdavo. Kodėl, o kodėl mes privalėjom turėti tokią motiną, kuri mus darė keistuolius prieš kitus draugus?

Baisiausias reikalas dar nepasakytas: mes turėjome eiti į lovą kasdien 9 val. vakaro, o keltis — 8 val. ryto. Mes negalėjome miegoti iki pietų, kaip mūsų draugai darydavo. Kada mūsų draugai dar ramiai sapnavo sapnuodavo, mūsų motina naudodavo prieš mus «vaikų darbo» įstatymą: mes privalėjome plauti lėkštes, tvarkyti lovas ir atlikti visą eilę kitokių baisių darbų. Aš galvėju, kad ji naktimis nemiegodavo, planuodama ką išrasti, kad tik vaikai nebūtų nė minutėlės be darbo.

Iš mūsų ji reikalavdavo visur ir visada sakyti tik tiesą,

kai kiti mūsų draugai meluodavo, kiek tik norėdavo...

Kai jau buvome paaugliai, motina tapo dar budresnė. Mūsų gyvenimas pasidarė dar labiau nebepakeliamas. Niekas prie mūsų namų negalėjo birbinti automobilio signalo, kad mes lėktume pasivažinėti su draugais. Jeigu tekdavo praleisti ilgesnį laiką vakare su savo drauge, motina patikrindavo, ar tikrai pas ją buvau. Niekad neturėjau progos (kaip kitos mano draugės) išdumti kur į Meksiką, kurį laiką pavašaroti ir ten susitikti su kokiu nors bernužėliu. Dar pamiršau priminti, kad kai mano 12–13 metų draugės jau skirdavo berniukams pasimatymus, tai mano senamadė motina neleido man to daryti iki 16 metų amžiaus. Ir tai susitikti buvo galima tik, maž daug, du kartu per metus.

Metams bėgant, dalykai trū

putį pagerėjo. Nors ir tada mes negalėjom tysoti lovoj, sakdami motinai, jog sergam, kaip kiti vaikai darė, nenorėdami eiti į mokyklą. Mūsų pažymėjimai turėjo būti visad vienos spalvos — su juodais pažymiais — bent patenkinaimi, kai tuo tarpu draugų pažymėjimuos mirguliavo ir kitos spalvos, rodančios suklupimus, pvz. raudona.

Galų gale mes baigėm aukštesniąją mokyklą. Išleistuvėse dalyvavo ir mūsų motina. Per visą mokymosi laiką mums neleido nė pagalvoti apie «karjerą» pasilikti antriems metams toje pat klasėje, kai tuo tarpu mūsų draugai galėjo laisviausiai tai daryti.

Mūsų motina buvo aukščiausias atsilikimo laipsnio pavyzdys. Iš visų jos vaikų du pasiekė aukštuosius mokslus kiti viduriniuosius. Niekas niekuomet nebuvo nei areštuo-

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr.\$ 7,00 visoje P. Amerikoje; GARBĖS PRENUMERATA N Cr.\$ 25,00. GARBĖS Atskiro numer. išleidimas N Cr.\$ 50,00 Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 15 SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr.\$ 10,00 paskutiniajame N Cr.\$ 5,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 2,50 Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Atsiliepė Vyrai!

Rugsėjo 29 d. «Mūsų Lietuva» atsispaudė Jo Eksc. vyskupo Vincento Brizgio laišką į viso pasaulio lietuvius katalikus. Jis pasakė, kad lietuviams yra suteikta garbė įsirengti Šv. Petro bazilikos požemiuose, visai arti prie atrastojo Apaštalo šv. Petro kapo, savo tautinę koplyčią, išpuošti ją lietuvišku religiniu menu. Ta koplyčia bus pašvęsta Aušros Vartų Švč. Marijos, Gailestingumo Motinos šlovei ir bus nuo latiniškas paminklas mūsų tautos tikėjimo, kančių ir laimėjimų. Ją lankys tikintieji iš visų pasaulio kraštų. Jo Eksc. Vysk. Brizgys prašo viso pasaulio lietuvius prisidėti savo auka.

Šv. Juozapo Brolijos vyrai, apsvarstę tą reikalą savo tarpe, pasitarę su savo klebonu gerb. prelatu Pijum Ragažinsku ir su Tėvais Jėzuitais, ryžosi imtis darbo ir sukelti nors ir kuklią sumą tos koplyčios įrengimui, nuo Brazilijos lietuvių.

Tuo reikalu parašytas laiškas J. E. vysk. Brizgiui, prašant daugiau informacijų, bus paruošti aukų pakvitavimai ir paskelbtas jų vėjus.

Tam vajui Vyru B olia tik vadovaus. Ji kviesis talkon visų katalikų organizacijų vadovybes ir narius, kai tik bus gautas Vyskupo atsakymas. Tuo tarpu tą mintį skleiskime savo tautiečių tarpe. Brazilijos lietuvių katalikų savigarba neleidžia mums neprisidėti. Ne tiek svarbu, kiek mes išgalėsime sudėti, bet yra svarbu prisidėti.

Laisvojo Pasaulio Jaunimo Novelės Apysakos Konkursas

Detroito (JAV) St. Butkaus Šaulių kuopos 1968 m. konkursinių rašinių premijavimo

tas, nei divorsuotas, nei draugų sumuštas.

Abu mano broliai, atitarnavo kariuomenėje ir skaitosi dideli savo krašto patriotai. Ir ką kita už visa tai lieka kaltinti, jei ne mano motiną kad vaikų gyvenimas nuėjo tokiomis keliais?

Ir tik pažūrėkite, kiek mes per tokią savo motiną nustojomė! Mes niekad nedalyvavome jokiose riaušėse, nei muštynėse, nedeginome kariuomenės emimo kortelių, taipogi nustojomė gal net viso milijono kitokių dalykų, visko, ką mūsų draugai turėjo nuo pat mažens iki šio laiko. Ji privertė mus išaugti giliai tikintiais ir Dievo bijančiais, išmokslintais ir sąžiningais suaugusiais žmonėmis.

Ar tai ne baisių baisiausia motina?...

Paruošė Pranas Alėnas
L. L.

taisyklės:

1) Konkurso tikslas: Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės atstatymo 50-ties metų sukakties iškilmingas paminėjimas.

2. Rašinių žanras: apysaka ar novelė.

3. Rašinių dydis: penkiasdešimt (50) ar daugiau mašinėle rašytų (in folio) puslapių vieną eilutę praleidžiant.

4. Rašinių turinys autoriu pasirenkamas laisvai, bet pareigautina, kad būtų paryškintas tas tautos solidarumas bei patriotizmas kovose už Lietuvos laisvę.

5. Rašiniai ar jų dalys jau būvę skelbti spaudoje konkursui nepriimtini.

6. Konkurso dalyviai-ės: visi laisvojo pasaulio lietuviai-ės ne vyresni 30 metų amžiaus.

7. Rašinių premijos: I-joji — 200 dolerių; II-joji — 200 dolerių ir III-čioji 100 dolerių. I-mąją paaukojo Laisvės kovotojas, Detroito šaulys; II-rają premiją aukoja Detroito St. Butkaus šaulių kuopa;

Lietuviska Daina Pietu Kryžiaus Padangėje

FELIKSAS GIRDAUSKAS

Lietuva — dainų šalis. Maža terasime tautų kur daina taip visuotinai buvo įaugusi į tautos charakterį ir papročius, kaip Lietuvoje. Daina, kaip saulė, vanduo ir oras sudarė lietuvių gyvenimo būtenybę. Visas savo emocijas, kasdienybę, vargus, rūpesčius bei džiaugsmus lietuvis išliejo daina. Daina yra jo dvasios ventiliatorius. Lietuvių liaudies dainos apima visus tautos gyvenimo aspektus. Daina — tartum magnetinė juosta į kurią ji įrašė visą savo vidaus ir išorės pasaulį.

II-čiąją aukoja š. Mykolas Vitkus.

8. Šį skelbiamą konkursą vykdo, įvertina rašinius, paskirsto premijas ir rašinius spausdina — Šaulių kuopos Spaudos ir Kultūros sekcija — pirm. VI. Mingėla, sekr. Marija Sims, nariai: Leopoldas Heiningas, Marijonas Šnapštys (šių taisyklių red.) ir Alfonsas Žiedas. Esant reikalui sekcija kviečia talkon literatus ekspertus.

Konkursui pristatyti rašiniai spausdinami periodinėje ir neperiodinėje spaudoje Sekcijos nuožiūra be atskiro atlyginimo ir neatsiklausiant autoriaus.

9. Kiekvienas rašinys atžymimas tik slapyvardžiu. Autoriaus tikrasis vardas ir pavardė su spaudai tinkančia fotografija, trumpa autobiografija, siunčiami prie rašinio bet atskirame užklijuotame voke.

10. Rašiniai siunčiami sekcijai šiuo adresu: Vladas Mingėla, 33546 Clifton Drive, Warren, Mich. 48092. U. S. A. Vėliausia išsiuntimo vietos pašto štampo data — 1968 m. rugsėjo pirmoji diena.

Detroito Šaulių St. Butkaus kp. Spaudos ir Kultūros Sekcija

Atsivezėm

Visai suprantama, kad lietuvis emigrantas, atvykęs čia į «Pietų Kryžiaus» kraštą, atsivežė ir tėvynėje įgytą turta — dainą. Pirmaisiais sunkiais emigracijos metais vienintelė mūsų emigrantų paguoda buvo degtinė ir daina. Pirmojoje jisai skandino savo kasdienius vargus dėl duonos kąsnio, o daina jis išliejo savo vidaus pergyvenimus. Dainoje tarp savųjų jis tartum grįžo valandėlei į savo kraštą, į toli paliktą tėvynę. Atsimename kad anais pirmaisiais emigracijos metais, kur tik susibūrė daugiau lietuvių, ten lietuviška daina skambėjo per naktis. Tai žino visi, kas gyveno lietuvių apgyventuose rajonuose. Šiandien lietuviška daina pamažu tilsta kartu su senesniosios kartos nykimu. Čia gimęs ir augęs jaunimas nutolsta nuo lietuviškos dainos.

Kuriasi chorai

Nenuostabu todėl, kad jau pirmaisiais emigracijos metais S. Paulo mieste pradėjo kurtis chorai. Neturiu žinių kas kūrė pirmuosius choros, tačiau prieš L. K. B-nės choro įkūrimą, veikė «Viltis», kuris likvidavosi, rodos, 1936 m. Dalis to choro choristų perėjo į 1937 m. susiorganizavusį L.K. Bendruomenės chorą ir tuometų gale įkurtą «Vytis» chorą. Miesto centre tuo metu veikė ir «Ryto» choros, likvidavęsis II-jo karo metu, iš šių trijų chorų iki šandien išliko tik L. K. Bendruomenės choros minės šiemet savo 30 metų sukaktį. Prieš porą metų Moea rajono tėvo J. Kidyko, S. J. pastangomis suorganizuotas «Aušra» choros, kelis kartus labai gražiai užsirekomendavęs scenoje.

Rio de Janeiro, antrojeje savo didumu lietuvių kolonijoje veikė «Dainavos» choros, ku-

ris dėl chorvedžių stokos, sunyko. Kitose, mažesnėse kolonijose chorų, berods, nesuorganizavo, nes nebuvo kas organizuotų bei vadovautų.

Jie mus isgarsino

Choro reikšmė mūsų vardui garsinti svetimųjų tarpe yra, jei ne vienintelė, tai labai reikšminga priemonė. Niekas čia taip plačiai neišgarsino lietuvių vardo kaip chorai. Chorai yra kas sekmdienį giedoję, ir dar tebegieda bažnyčiose liet. pamaldų metu. Šv. Antano bažnyčioje, savo laiku, per 11 val. pamaldas giedoję choras «Vytis». Be saulės lietuvių prisirinkdavo brazilų pasiklausyti lietuvių choro. Šiandien lietuvių yra išskiriamas išskiriamas iš kitų tautų. O pradžioje lietuvių niekas neskyrė nuo «ungarez».

Chorų programai pajavairinti talkino solistai V. Laurinaitis ir K. Ambrozevičius.

Be to L. Ralickas turi suorganizavęs grupę dainininkų vyrų, kurie taip pat papildė chorų muzikalinę programą.

Kokios kliūtys

Dabar reikėtų pažvelgti ir į tas kliūtis, su kuriomis tenka susidurti mūsų chorams. Viena tai mažas jaunųjų choristų pasiruošimas. Jie dažnai nebepažįsta gaidų ir partijas, tenka «kalte įkalti», o tai apsunkena ir atima daug laiko chorvedžiams. O siekiant gražesnio dainos interpretavimo, ką galima pasiekti su choristais, kurie neturi nė paprasčiausios balso technikos? Tačiau gera valia, įtemptu darbu ir su laiku šią kliūtį pavyksta nugalėti.

Kita kliūtis tai blogas repeticijų lankymas. Šiandien chorai skundžiasi, kad į repeticijas susirenka mažiau pusės choristų. Tuo atveju joks planingas darbas nėra įmanomas. Tai kas šandien buvo išmokta, kitą kartą reikia vėl pradėti iš pradžių. Seniau chorai sudarė Lietuvoj gimę asmenis, repeticijas lankydavo daug geriau. Skirtą valandą susiriakdavo beveik visi choristai, kiti tiesiog iš darbo, ir nesiskųsdavo jei pratimai užtrūkdavo iki vėlios nakties. Šiandien taip nebėra. Ateina tik dalis choristų ir tie pavėlavę, neretai jau repeticijoms baigiantis. Darbas eina vėžio žingsniu, o chorvedžiui tai kainuoja daug kantrybės ir nervų.

Nemaža chorui progresuoti trukdo jo elementų keitimasis. Tas keitimasis yra naturalus reiškinys, tačiau pas mus jis yra per dažnas. Kitur, kur choros su daro vyresni asmenys, choro sąstatas yra daug pastovesnis. O mūsų choruose yra įsiaknijusi yda chorą lankyti tik iki vedybu. Vėdę choristai chorą palieka ir retai vėliau begrižta. Tuo atveju, kai choro elementai nuolat keičiasi, kai prajavinti choristai išeina, o jų vieton ateina nauji dar netreniruoti — didesnė choro pažanganegali būti įmanoma. Savo laiku choras (pabaiga 5 pusl.)

Linksmas Lietuvos jaunimas.

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

Reikia Jaunimo Talkos

Susidarė Vasario 16 minėti komiteto branduolys. Garbės pirmininkas Jo Prakilnybė Prelatas Pijus Ragažinskas. Darbo komitete vicepirmininko vieta palikta jaunimui užimti. Tat jaunimas turės pačiame komitete savo žmogų, kuris padės planuoti šventės programą. Jei politinė dalis minėjimo bus užpi dyta ir suorganizuota vyresniosios kartos, tai visą meninę dalį organizuos ir praves mūsų mielas jaunimas.

Bendruomenės choras jau ir praėityje kartkartėmis atliko savo patriotinę pareigą ir visada gražiai pasirodė. Tikimės, kad dabar atšventęs savo 30 metų sukaktį, šios Vasario 16 dienos minėjimą atliks garbingai ir sklandžiai.

Tautinių šokių ratelis, tiesa, nedidelis. Bet visą mėnesį lavinosi prityrusių mokytojų vadovybėje. Dar daugiau pasilavinęs jis galėtų irgi šauniai pasirodyti. Tiek chorui, tiek šokėjams reikia tik vieno mažo dalyko — nuoširdžiai, punktualiai dabar lankytis visose repeticijose, ir susidainuoti, ir susišokti. Taip padirbėjus — pasisekimas užtikrintas. Nėra ko abejoti, kad mūsų jaunimas savo uždavinį garbingai atliks.

J. K.

Iš visų gražiausia Lietuva tėvynė, ten Dubysa ir Šešupė..

Tvirtu Būdo Jaunuolis

TIHAMER TOTH

Sunkiau — elgtis

Kas yra būdas? Ką mes manome, apie ką nors sakdami; «Tai tvirto būdo jaunuolis?»

Būdu mes laikome valios pastovumą gerame. Todėl tvirto būdo jaunuolis ir bus tas, kuris turės kelių principų nusistatymų, jų laikysis net ir tada, kai toks pastovumas reikalaus iš jo didelių aukų. Svyruojančio, nepastovaus, silpnio būdo — griežčiau imant — visai be būdo bus tas, kuris savo principus keis pagal aplinkos ar draugų norus, kurį bus neištikimas savo idealams.

Iš to galima suprasti, kas yra būdo auklėjimo esmė. Pirmoji eilė reikia įsigyti idealų-principų-nusistatymų; toliau nuolat besilavinant įgusti visose gyvenimo aplinkybėse elgtis taip, kaip tie principai reikalauja. Kas gyvena be principų, to moralinis gyvenimas svyruoja, lyg nendrė. Šiandien jis daro taip, o rytoj — kitaip.

Taigi pirmas uždavinys ir yra įsigyti tų teisingų principų. Koks yra teisingas principas, pavz. moksle? «Man reikia išvermingai ir uoliai mokytis, nes Dievas nori kad išlavintiau iš Jo gautus gabumus». Koks yra teisingas principas draugų atžvilgiu? «Ko noriu, kad man būtų daroma, tą turiu ir pats kitam daryti». Ir taip toliau. Visuose dalykuose turėti vieną teisingą principą.

Antras jau daug sunkesnis uždavinys yra toks: visur ir visada elgtis taip, kaip tie principai reikalauja, ir tuo būdu išsiauklėti tvirtą valią.

Būdo dovanai niekas negauna. Jis reikia įgyti, įgyti sunkiu ilgų metų darbu. Aplinkos įtaka, paveldėtos geros ar blogos ypatybės turi būdo lavinimui labai daug reikšmės. Bet galiausiai jis vis dėlto yra vaisius tavo darbo, tavo auklėjimosi. Paprastai žmogus gauna dvejopą auklėjimą: vieną mums duoda tėvų namai ir mokykla, antrą — svarbesnę — mes turim patys savo darbu įsigyti.

Ar žinai, kas yra auklėjimas? Tai žmogaus valios nuveikimas visokiose aplinkybėse nesvyruojant, džiaugsmingai liukti gerio pusėn.

Ar žinai, kas yra būdas? Tai elgimasis pagal padarius principus, tai patvari valia kilnių idealų tarnyboje, tai nuolatinė išvermė kilniose gyvenimo pažiūrose.

Todėl gali suprasti, kad būdo auklėjime sunkiausias darbas yra ne įsigyti teisingų gyvenimo principų (nors šie patys irgi neateina), bet išmokyti, nieko nepaisant, elgtis taip, kaip tie principai reikalauja. «Šis yra mano principas, ir jo laikysiuos, nors ir kažin kiek tai man kaštuota». O kadaigi tai iš tikrųjų daug

Dagaliau Vytautas Laimi

Prieš Skirgailą sukilo aukštaičiai, nes jo nekentė dėl bičiulavimosi su rusais. Jogaila pakeitė jį kitu vietininku, bet ir tas nepatėgė numalšinti sukilimo. Sukilėliai rėmė Vytautą ir laukė jo grįžtant į Lietuvą. Jogailai nebeliko nieko daugiau, kaip taikytis su pusbroliu. Tuo tikslu jis išsiuntė į Vytautą pasiuntinius siūlydamas jam visą Lietuvą. «Paimk — jie sakė Vytautui — savo didžiąją Vilniaus kunigaikštystę ir valdyk savo dėdes, didž. kunigaikščio Algirdo, ir savo tėvo, kunigaikščio Kęstučio sostinę»

Sukvietęs savo bajorus, Vytautas nusprendė Jogailos siūlymą priimti. Jis jautė, kad

kaštuoja, todėl ir yra taip mažas tarp mūsų tvirtabūdžių žmonių.

«Būti ištikimam savo principams, elgtis pagal teisę ir teisingumą — ko nesužavi šitos idėjos? Taip, visa tai labai kilnu. Bet kad nebūtų taip sunku šitos mintys gyvenime įkūnyti! Kad šie pasiryžimai, paliesti visuomenės, draugų, mados ir mano pačio mylimo aš, neišsisklaidytų, lyg dūmai! Klausyk ką poetas sako:

«Nebūk, lyg vėliava, plazdenama vėjo, ir nepradėk darbo vis iš naujo! Ką esi pasiryžęs, ištesėk ligi gal!» (Reincke).

To pasiekti tau ir padės auklėjimasis.

Jogaila dabar žodį turės laikyti, nes savo karais priverstė jį nusileisti. Vadinasi, galėjo grįžti į Lietuvą, kaip tikras nugalėtojas.

Bet ką jis turėjo daryti su kryžiuočiams paliktais įkaitais?

Vytautas ir juos iš kryžiuočių išgavo, ir drauge su jais atvyko į Lietuvą. Pakeliui vėl sudegino tris kryžiuočių pilis pastatytas Nemuno krantuose. Tai buvo paskutinis kartas. Daugiau Vytautui neteko prašyti kryžiuočių paslaugos.

Sutiktuvės

Jogaila su karaliene Jadvyga pasitiko Vytautą Astravos dvare, netoli Lydos. Čia, Lietuvos bajorų ir lenkų ponų akyse, jie vėl susitaikė. Jogaila atidavė Vytautui visas žemes, kurias pirma valdė Kęstutis su Algirdu. Vytautas dabar liko visos Lietuvos valdovas. Jogailai jis teparašė raštą, kad neapleis Lenkų karalijos ir ištikimam gins karalių ir karalienę. Tačiau šie pažadai netrukdo Vytautui savo krašte veikti laisvai nepaisant lenkų įgeidžių. Kai tvirtai Lietuvoj įsigalėjo, tai ir pats Jogaila, ir lenkų ponai turėjo jam nusilenkti.

Taip pasibaigė sunkios Vytauto jaunystės dienos. Dabar jis buvo jau subrendęs 42 metų vyras, patyręs įvairių vargų. Du kartu jis jau buvo gyvenęs pas Lietuvos priešus ir du kartu susitaikęs su savo pusbroliais. Kitas kuris kuni-

gaikštis vargu būtų taip nenuilstamai dėl Lietuvos kovojęs ir tiek kentėjęs. Vytautas niekada nepamiršo savo tėvynės. Karšta tėvynės meilė jį traukė ten traukė į Lietuvą, be kurios jis niekur nerado jautisio, iki atsivėmė savo mylimuosius Trakus.

Kai jo žirgas vėl laisvai sužvengė Lietuvos žemėje, Vytautas niekada su jį nebesiskyrė!

Simas Sužiedėlis

Ka pataria modistės ar artistės

Stasys Yla

Mergaitė drabužis nėra viskas. Drabužių žmonės pas ebi iš tolo. Juo įdomisi ir iš arti. Bet kai tu kalbi su žmogum, jis stebi tavo ir visą galvą. Veido kosmetika yra atskiras menas. Iš to sprendžiama, koks tavo skonis.

Laimingi berniukai, kuriems nereikia mokytis kosmetikos. Mergaitė turi mokytis. Bet kaip mokytis, ar iš grožio žurnalų? Jų tiek daug, ir daugiausia juose reklamos. Imkime paprastesnį kelią. Susipažinkim su gero skonio patarimais, kuriuos teikia modistės ir artistės.

IŠLAIKYK PRIGIMTIES GROŽĮ

Jeigu tu skaitei modisčių patarimus, galėjai pastebėti vieną dalyką. Jos visos kartoja beveik tą patį:

«Prigimties dovanos yra taip turtingos ir žavios, kad joms nereikia dirbtinių grožio priemonių. Jauna mergaitė savo brendimo metais tiesiog spindi savo žavumu. Tą žavumą reikia kiek galima ilgiau išlaikyti. Tai reiškia — išlaikyti natūralią veido, lūpų, plaukų, akių spalvą.

Modistės nepataria jaunesniam amžiuje dažyti plaukus, antakius, paakius, o ypač akis. Tai būtų kosmetikos nuodėmė prieš prigimties grožį.

Prigimtis turi didelį skonį, kurį vargiai galima patobulinti. Imkime natūralią plaukų spalvą, kuri suderinta su veido ir akių spalva. Kas dažo plaukus, turėtų perdažyti veidą ir akis. Kartais taip daroma scenoje, nes ten reikia sukurti naują žmogaus tipą. Šis menas pavedamas tik grimu specialistams.

Kiekviena perserga norą «pakeisti save». Kitos įbando ir meta — grįžta prie to, ką Dievas davė. Bet yra mergaičių, kurios kaitalioja savo spalvą pagal sezoną ar žurnalų toną. Psichologai žiūri į tas mergaites kreiva akim. Sako, jog tokios mergaitės per anksti darosi ekscentriškos. Tikrų ekscentrikų psichologai randa senmergių tarpe, į kurias mažiau kas bežiūri. Tada jos tyčia rėdosi ir dažosi taip keistai, taip reikiantčiai, kad visi jas matytų.

(Iš «Moderni mergaitė»)

(pabaiga iš 3 pusl.)

«Vytis» gražiai progresavo ir praturtino savo repertuarą dėka tam, kad maždaug 10 metų laikotarpyje labai maža pasikeitimų tebuvo choro sąsata. Daug kliudo darbą ir tie choristai, kurie, tam tikrą laiką lanke chorą, iš jo pasitraukia, paskui vėl grįžta, kartodami tai kelis kartus.

Pagaliau prie neigiamų mūsų chorams reikia priskirti bendras šių dienų muzikos, kaip meno nusmukimas. Taip vadinama populiarinė muzika yra pigios reklamos bei biznio objektas. Kartais sunku tai net muzika pavadinti, o greičiau triukšmu, daromu su muzikos instrumentais. Ir šitokia «muzika» kasdien transliuojama per visas radio stotis bei televiziją. Aišku, augantis jaunimas absorbuoja tai be jokio kriterijaus ir vėliau tikrojo muzikos meno jau nemėgsta kaip «pasenusio» ir nemoderniško. Taip meilė gražiai lietuviškai dainai nyksta pamažu priaugančioj karto. Nors jaunieji ir dainuoja lietuviškas dainas, tačiau daugiau mechaniškai, neįsijausdami į dainos turinį, be entuziazmo, kuris kaip tik reikalingas pasiekti gražiam sudainavimui bei interpretacijai.

Visas šitas kliūtis tenka nu galėti chorvedžiui, kad choras galėtų programą paruošti ir ją gerai išpildyti. Tai reikalauja iš chorvedžio didelio pasišventimo, šventos kantrybės ir gerų nervų. Chorvedis čia ne tik aukoja savo poilsio valandas dirbdamas be atlyginimo, bet dar ir atakin-

gas už visą choro veiklą, jo pasisekimą ar nepasisekimą. Menkesnis choro pasirodymas publikos nevisuomet teisingai suprantamas ir neperskanią putrą tenka išsrėbti dažniausia chorvedžiui.

Linkime

Dabartiniams mūsų chorų dirigentams, L. K. Bendruomenės chorvedžiui p. V. Tatarūnui ir «Aušros» choro dirigentui tėvui J. Kidykui S. J. aukojantiems savo laiką ir energiją mūsų chorų išlaikymui, lietuviškos dainos bei lietuviybės propagandai čia, «Pietų Kryžiaus» padangėje linkėtina ir toliau, nežiūrint visų kliūčių, tęsti savo paimtą nelengvą naštą.

CUKRUS

Kur nepriklausomybės laikais Lietuvoje buvo pastatytas cukraus fabrikas?

Marijampolėje! Tas pirmasis fabrikas buvo pajėgus per parą perdirbti 600-800 tonas cukrinių runkelų. Fabriką 1931 m. baigė statyti čekoslovakų Škoda.

1935 m. ta pati firma pastatė antrąjį cukraus fabriką Panevėžiuose-Kuršėnuose. Šis buvo tokios pat formos ir pajėgumo, kaip ir marijampoliškis.

Trečia is 1940 m. buvo paleistas į darbą Panevėžyje,

visi fabrikai priklausė Lietuvos Cukraus bendrovei, kurios kapitalas sudarė 6.000.000 litų.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Lietuvos diplomatinės šefas p. St. Lozoraitis praneša, kad mirus įgaliotam ministeriui Dr. Frikui Mejeriui, Brazilijos lietuviams konsularinius patarnavimus (pasai, įvairūs liudijimai ir k.) laikinai atliks Lietuvos pasiuntinybė Urugvajuje. Jos adresas yra:

Legacion de Lituania
Ciudad de Paris 5836
Montevideo, Uruguay

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

“SOFIJA”

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 - casa 6 - Bom Retiro

IDOMYBĖS RAGANINĖ

Prie Mykolinės kaimo, Pabiržės valsčiuje, Biržų apskr. teka upelis Tatula. Vienoje Tatulos gilesnėje vietoje yra didelė maudykla, Raganinė va dinamą. Sako, kai senovėje buvę daug raganų, tai norėdami sužinoti, kuri esanti ragana, paėmę ir įmesdavę ją ten. Kuri prigerdavo — ne ragana. Mat, toji maudyklė buvusi labai gilī ir plati, ir žmogus vargiai galėjo išplaukti. Tokiu būdu nuo tų raganų tyrimo ir iki šiai dienai užsiliko tas vardas — Raganinė.

(Iš Dr. J. Balio istorinių padavimų)

Nedaugelis žmonių nežino, kad tai, kas vyksta dvasioje dieną, traukiasi toliau ir miegant, kai to nesulaikoma. Jeigu visą dieną galvoji rūpesčių ir baimės mintimis, varginančiomis, ausiminimo arba nemieilomis, pavydžiomis, godžiomis mintimis, gali būti tikras, kad šios mintys griuamosios savo įtakos nesusitabdys ligi gilios nakties, vis giliau savo keliais įsiskverbdamos į nervų audinius, naikindamos nervų ir gyvenimo energiją ir išbrėždamos tavo veide, pagilindamos savo linijas ir paaštrindamos raukšles

O. Swett Garden

NEPAKLIAMA BAUSMĖ

Jeigu jūs norit nubausti (žmogų sunkiau, nei gali žmogiška širdis pakelti,

jūs jo nešaudykit,
jūs jo nekarkit,
jūs jo nebauskite iki gyvos (galvos kalėjimu.

Jūs jį ištremit svetiman (kraštan; jo tėviškę paverskit krūva pelenų ir rašalu raudonu užliekit.

VI. Šlaitas

ĮSIDĖMĖTINI ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBĖS URUGUAY, MONTEVIDEO:

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA
ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina Mons. Pio Ražaiškas. Tel. 63-5975

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos Pirmininkas p. Juozas Matelionis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde. Tel. 51-4011

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.

Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52-2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRÓN vyriškų rūbų!

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas Kurio puikų veikia į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefonas: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

TĖVAI JĖZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooca — Tel: 92-2263

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJŲ — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 600 Tel. 8-6423.

Iždininkas p. JURGE GARSKA. Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooca.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67 šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį, kaip iki šiol

Mooca r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8,00 ir 17,00 val. Darbdienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d mišios;

Išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val. Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jačana klierikų kopl. 8,15 val. Bom Retiro, 10 val. Utinga 18,00 val.,

Trečią:

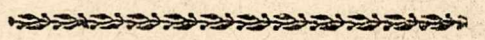
Agua Rasa 8,15 val., Moinho Velho 11 val., Lapa 16 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10,30 val. V. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

„Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALÚRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS

ESTAMPAS, PEÇAS ÉSTAMPADAS E FERRAMENTAS

Praça Padre Lourenço Barendes, 243 — Quinta das Paneiras — V. Prudente

Caixa Postal 371 — São Paulo

Sveikiname Zelinos L. K. Bendrumenės Chora ir jo maestra V. Tatarūna

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

LIETUVOS SAVANORIŲ-KŪRĖJŲ, PARTIZANŲ IR KARIUOMENĖS MINĖJIMAS ŠI SEKMADIENĮ (lapkričio 26) lygiai 15 valandą.

Trumpas minėjimo aktas salėje. Programoje pora kalbų ir p. Liudo Ralicko vyrų choro dainos. Po minėjimo, toje pat salėje šv. Mišios už Lietuvos laisvę galvas paguldžiusius karius. Dalyvaujanti tame minėjime parodysime savo dėkingumą už mūsų laisvę pasiaukojusiems broliams ir seserims. Labai tiktų šv. Mišiose priimti šventą Komunią ir ją aukoti už tų karių vėles.

V. Zelina

NAUJAS KONSULAS

Naujo asmens paskyrimas ir pripažinimas Lietuvos Generaliniu Konsulu New Yorke yra regimi veiksmai, kuriais reiškiasi JAV ir Lietuvos oficialių santykių tęstinumas. Tie veiksmai atlikti eilę precedentų turinčia tvarka, išplaukiančia iš JAV vyriausybės užimtos ir palaikomos pozicijos Lietuvos atžvilgiu: a) nepripažinimo Sovietų Sąjungai teisių į Lietuvą, b) pripažinimo užsieniuose tebeveikiančiam Lietuvos Diplomatinei Tarnybai esamą padėtį atitinkančių kompetencijų Lietuvos reikaluose.

Tuo pagrindu — Lietuvos Generalinio Konsulo vietai New Yorke šiame, po generalinio konsulo Vytauto Stašinsko mirties, likus vėl neužimtai, — Lietuvos Diplomatijos Šešas Stasys Lozoraitis šių metų rugpiūčio pradžioje nutarė paskirti į tą vietą konsulą Anicetą Simutį ir pavedė Lietuvos atstovui Washingtono J. Kajeckui atitinkamai pranešti tatau JAV valstybės Departamentui. Tai buvo padaryta tam tikra (rugiūčio 11 dienos) nota, į kurią Valstybės Departamentas atsakė rugsėjo 11 dienos nota, pareikšdamas, kad paskyrimą priima ir išduoda paliudijimą, jog nuo šiol Anicetas Si

Ir šiame, gruodžio 31 dieną choras ruošia tradicinį Naujųjų Metų sutikimą. Jau gautas labai geras orkestras, kita programa bus paskelbta vėliau.

Gruodžio 2 dieną 20 valandą Ramovės salėje šaukiamas bendras tėvų susirinkimas. Prašomi dalyvauti visi «žilvitičių» tėvai!

Valdyba

Prelatui sergant, parapijos reikalus tvarko kun. Dr. Antanas Milius.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo

Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras

Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Jonsultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada
Horario - das 14 as 20 horas
Sabado das 9 as 12 horas

DR. JONAS NIGIPORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

RAIOS X

Consultorio: Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206, 1o andar,
Apto 2, Vila Prudente, Tel. 63-5252

ŠV. CECILIJOS, JŪSŲ GLOBĖJOS ŠVENTĖS PROGA! GIEDOKIT, DAINUOKIT IR NEPAVARKIT! IKI SKAMBĖS LIETUVIŠKA GIESMĖ IR DAINA, TOL BUS GYVA MUMYSE LIETUVIŠKA DVASIA!

«AUŠROS» CHORAS

mutis yra pripažįstamas, kaip Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke.

(ELTA)

Toks Lietuviskumas

Komjaunimo Tiesa Vilniaje (spalio 8) skelbia, kad «auga Lietuvos prekybos laivynas».

Žinutėje, kuriai Komjaunimo Tiesa uždėjo tokią antraštelę, pranešama, kad «ne Lietuvos, o Jūrų agentūros Klaipėdoje įregistruotųjų laivų skaičius padidėjo dar vienu laivu, kurio vardas — Ivanas Polzunovas. Kiti iš Klaipėdos plaukiojantieji laivai paminėti toki: Kubanė, Inkorlies, Ir šalies. Du pastarieji gabena miško medžiagą, (Sudėtinė vardų dalis «lies» yra rusiškai «miškas»). Iš viso Klaipėdos prekybinį uostą dabar naudoja 14 jame įregistruotų rusų laivų. Nors laikraštis ir bando sudaryti įspūį, kad tai Lietuvos laivynas, bet net ir nuo Maskvos priklausomai vietinei administracijai nei tie taivai, nei jų naudojamas uostas nepriklauso.

(ELTA)

Lietuviskos Sirdies

Menas

Lietuvoj yra keletas gerai pasireiškusių vitrazo (spalvinio stiklo) dailininkų. Jų darbais papuoštas ir rusų paviljonas Montrealyje.

Jau kuris metas tie dailininkai skundžiasi, kad jiems labai stinga medžiagos — spalvinio stiklo. Tokio stiklo tiek tiek gamina tik Beriozovkos sukto fabrikėlis, tam reikalui nepritaikytas. Ten spalvinio stiklo pagamina mažai ir tik keletu pagrindinių spalvų,

Dabar dailininkai susilaukė geros žinios: pertvarkomas stiklo fabrikas Vilniuje ir prietaikomas gaminti spalviniam stiklui. Žada pagaminti net apie 300 tonų tokio stiklo per metus (daugiau, negu dailininkams reikia), ir spalvų būsių net 30.

Vilniškiai vitražininkai šiuo metu yra linę naudoti storą spalvinį stiklą. Jų vitražai su daryti iš stambių stiklo luitų. Tad ir fabrikas numato gaminti luitinį stiklą, iki 250 milimetrų (beveik 10 colių) storio.

(ELTA)

Čia matome Vokietijoje veikiančio «Sietyno» ansamblio grupę

Kaliniu Daina

Pasaulinės parodos proga Š. Amerikoje atsilankė visa eilė ok. Lietuvos menininkų. Girdėti, kad jų atvažiuos ir daugiau — net ištisas ansamblis. Nežinia, kaip pasirodys būsimoji meno atstovai, bet apie buvusius kalbama su pasigėrėjimu. Jų atneštoji daina bei muzika buvo sutikta entuziastiškai. Lietuviai tas menas yra jo širdies dalis, todėl visi tautiečiai juo žavėjosi. Pavergtos tėvynės lietuvių daina ir muzika atskamba į mus daug gilesniu aidu ir pasiekia širdies gelmes, juoba, kai ji perduodama iškilia forma. Kiekvienas tautietis pajunta, kad tuo būdu prabyla tikrosios Lietuvos balsas, kurį stengiasi užslopinti kiekvienas okupantas. Gerai žinome kad dabartinėje Lietuvoje į meno sritį yra privesta daug propagandinio šlamšto, kuris suniekina bei nuvertina tikrąjį meną. Reikia betgi konstatuoti, kad Kanadoj, bent šiuo atveju, to propagandinio šlamšto buvo išvengta. Dėlto meninės programos atliktų koncertų Kanadoje buvo nuoširdžiai sutiktos.

Besigėrint Lietuvos žmonių menu, kyla jausmas — juk tie žmonės yra savotiški kaliniai! Jų laisvė suvaržyta ne tik Lietuvoje, bet ir užsieniuose. Tai buvo matyti Kanadoje, kur koncertuoti vykstančius menininkus lydėjo politiniai sovietų atstovai. Iš to galima daryti išvadą, kad ne taip yra ir Lietuvoje. Propagandistai nenori prisipažinti ir tvirtina, kad Lietuva lais-

va, o kaikurie jų sako — netgi nepriklausoma. Esą išbuvojęs menas liudija. Kai Sov. Sąjunga okupavo Lietuvą, propagandistai šaukė: atnešėm laisvę! Tie šūkių kartojami ir dabar. Taigi, nieko naujo. Bet nuo tų šūkių vergija ne tapo laisve. O jeigu toje vergijoje išaugo talentų, tai pavergtųjų nuopelnas. Jie, nežūrint priespaudos, prasiveržė savo talentais ir pastangomis. Juk ar kalėjime neatsiranda vertingų dalykų bei kūrinų? Ir ten, nežūrint visų suvaržymų nevienas išmoksta menu, net knygas parašo. Tad ar galima sakyti, kad kalėjimo sistemos dėka tie dalykai atsirado? Apsiaptol! Laisvės sąlygose jie būtų žymiai daugiau suklestėję.

Pavergtosios Lietuvos menininkų atsilankymas Š. Amerikoje vertinamas pirmiausia kaip tautos širdies balso suaidėjimas ir netiesioginis prabilimas į tuos, kurie negali pasiekti savosios tėvynės. Tai tarsi bandymas nugalėti tą dvasinį ir fizinį nuotolį, kuris vis didėja tarp tėvynės ir išeivijos. Deja, kita medalio pusė yra tamsesnė — ji turi pridengtą politinį atspalvį. Pavergėjas, išleisdamas iš tautų kalėjimo mūsų tautiečius menininkus koncertuoti išeiviams, siekia politinių tikslų. Visų pirma jam rūpi nutildyti išeivijos veiklą, nukreiptą prieš Lietuvos pavergėją; žiūrėkite kokie šaunūs jūsų menininkai gėrėkitės, dėkokite ir nustokite kalbėti apie vergiją, nes jos nėra! Tai ypač pabrėžia, kad ir netiesiogiai, su menininkais važiuoja politiniai propagandistai. O kaip išeivija nustos kaibėjusi apie Lietuvos pavergimą, nekaltės nei Kanada, nei JAV, nei kiti kraštai. Tada vergija galutinai bus pavadinta laisve. Antra, pavergtosios Lietuvos menininkus stengiasi panaudoti vietiniai komunistai. Šamoningoji, patriotinė išeivija moka skirti politines miglas nuo tikrojo tautos balso.

Tėviškės Žiburiai 7-8-67.

Comercio e Industria de Guarda Chuvas

VICENTE VICTOR BANYS

Rua Coelho Barradas, 104, V. Zelina

Vendas por atacado e a varejo.